

# มรดกโลกชนชา

## พิธีกรรมและความเชื่อการปลุกเรณุล้านนา ๑

3

การฝังแผ่นโลหะลงอักขระแปดทิศ

นอกจากจะใช้หินหรือแผ่นกระเบื้องแล้วที่นิยมกันมากคือแผ่นโลหะโดยเฉพาะแผ่นเงินหรือแผ่นทองแดง แผ่นโลหะดังกล่าวจะถูกลงด้วยอักขระคาถา ซึ่งมีอยู่หลายตำราเช่นกัน ที่พบมากคือพระคาถา ลาพระเจ้าแปดใบ ครุณาทั้งแปด อิติปิโสแปดด้าน เป็นต้น คาถาเหล่านี้ เมื่อนำไปลงแผ่นจะเขียนในรูปอักษรธรรมล้านนา แล้วนำไปฝังทิศต่างๆ ดังนี้

|       |                           |
|-------|---------------------------|
| ๒ ๑๖๖ | ฝังทิศ ตะวันออก           |
| ๑ ๑๖๖ | ฝังทิศ ตะวันออกเฉียงใต้   |
| ๒ ๑๖๖ | ฝังทิศ ใต้                |
| ๑ ๑๖๖ | ฝังทิศ ตะวันตกเฉียงใต้    |
| ๑ ๑๖๖ | ฝังทิศ ตะวันตก            |
| ๑ ๑๖๖ | ฝังทิศ ตะวันตกเฉียงเหนือ  |
| ๑ ๑๖๖ | ฝังทิศ เหนือ              |
| ๑ ๑๖๖ | ฝังทิศ ตะวันออกเฉียงเหนือ |

คำว่า “ลา” เป็นคำลงท้ายของคาถาทั้งแปดบท และคำนี้ไปพ้องเสียงกับคำว่า “ลา” ในภาษาโบราณที่หมายถึงดาบชนิดหนึ่งซึ่งมีลักษณะโค้งเหมือนดาบวงพระจันทร์ ส่วน “ใบ” เป็นลักษณะนามของลา ผู้ที่ตั้งชื่อนี้คงจินตนาการว่า เมื่อนำเอาลาทั้งแปดใบมาประกอบกัน แล้วค้นคมให้ฟันได้โดยรอบ ก็คงไม่หนีลักษณะของจักรวาล คาถานี้เป็นอาวธของพระพุทธเจ้าเมื่ออยู่แปดบท จึงเรียกว่า “ลาพระเจ้าแปดใบ” หากมีมนต์นี้ฝังอยู่รอบบริเวณบ้าน อาจสามารถป้องกันภัยได้

สนั่น ธรรมธิ

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่